

مذاکرات مجلس

صورت مشروح مجلس روز پنجشنبه ۲۸ بهمن ماه ۱۳۱۰ * (۱۱ شوال ۱۳۵۰)

فهرست مذاکرات

۱ [تصویب صورت مجلس	۴ [شور ثانی لایحه اصلاح ماده ۴۷ قانون استخدام
۲ [شور اول عهد نامه بین دولتین ایران و شوروی	۵ [شور ثانی لایحه تاسیس کلاس اختصاصی وزارت داخله
۳ [تصویب لایحه تنه اعتبار خرید کشتی	۶ [موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه

مجلس يك ساعت و نیم قبل از ظهر بریاست آقای دادگر تشکیل گردید

صورت مجلس روز يك شنبه بیست و چهارم بهمن ماه را آقای مؤید احمدی (منشی) قرائت نمودند * * *

[۱ - تصویب صورت مجلس]

خبر کمیسیون

رئیس - آقای دهستانی
 دهستانی - چون بنددرا بی اجازه نوشته بودند خواستم عرض کنم که بنده اجازه خواسته بودم
 رئیس - مراجعه میکنیم اصلاح میشود. در صورت مجلس نظر دیگری نیست (خبر) صورت مجلس تصویب شد
 [۲ - شور اول عهدنامه تجارت و اقامت و بحر پیمائی بین دولتین ایران و شوروی]
 رئیس - خبر کمیسیون امور خارجه راجع بعهدنامه دولت ایران و دولت شوروی قرائت میشود
 کمیسیون امور خارجه در دو جلسه صبح و عصر ۲۴ بهمن لایحه نمره ۲۹۱۹۷ درات راجع بقرار دادا اقامت و تجارت و بحر پیمائی ایران و دولت اتحاد جماهیر شوروی با حضور نمایندگان وزارت امور خارجه و آقای وزیر عدلیه تحت شور و مطالعه قرارداد و پس از مذاکرات زیاد و توضیحات مفصلی که نمایندگان دولت راجع بقرارداد مزبور دادند کمیسیون امور خارجه آنرا تصویب و ماده واحده ذیل را تقدیم ساحت مقدس مجلس مینماید

رئیس - آقای دهستانی
 دهستانی - چون بنددرا بی اجازه نوشته بودند خواستم عرض کنم که بنده اجازه خواسته بودم
 رئیس - مراجعه میکنیم اصلاح میشود. در صورت مجلس نظر دیگری نیست (خبر) صورت مجلس تصویب شد
 [۲ - شور اول عهدنامه تجارت و اقامت و بحر پیمائی بین دولتین ایران و شوروی]
 رئیس - خبر کمیسیون امور خارجه راجع بعهدنامه دولت ایران و دولت شوروی قرائت میشود

* عین مذاکرات مشروح هفتمین جلسه از دوره هشتم تقنینیه . (مطابق قانون ۸ آذر ماه ۱۳۰۵)
 دایرة تند نویسی و تحریر صورت مجلس

غائبین اسماءى غائبین جلسه قبل که ضمن صورت مجلس خوانده شده

غائبین با اجازه - آقایان : مفی - میرزا محمد خان وکیل - حبیبی - آصف
 غائبین بی اجازه - آقایان : تیمور تاش - دبستانی - میرزا صادقخان اکبر - آشنیانی - اعظم زنگنه - مصدق جهانشاهی - دکتر سنگ کفائی - عبدالحمید خان دیبا - موقر - ملک آرائی - دهستانی - اقبال - قرام - حاج غلامحسین ملک
 دیر آمدگان بی اجازه - آقایان : حاج میرزا حبیب الله امین - عراقی - اسدی - صیقلی - رهنا - ارکانی - سید کاظم یزدی .

ماده واحده - مجلس شورای ملی قرار داد اقامت و تجارت و بحر پیمائی مشتمل بر بیست ماده و یک پروتکل اختتامیه و یازده مراسله را که در تاریخ ۴ آبانماه ۱۳۱۰ شمسی بین دولتین ایران و اتحاد جماهیر شوروی بامضاء رسیده است تصویب و اجازه مبادله نسخ صحه شده آنرا بدولت میدهد

دشتمی (مخبر کمیسیون) - اجازه می فرمائید عرض کنم که در ماده واحده اشاره شده است باینکه یازده مراسله مبادله شده بین دولت ایران و دولت شوروی دو مراسله اخیر که در تحت عنوان یاد داشت نمره ۱۰ و ۱۱ است اینها چیز هائی است که بکلی تصفیه شده است و البته در همان موقعی که مراسلات مبادله شده آن مراسلات هم راجع به تصفیه آن کار مبادله شده است ولی در جزء معاهده نیست از این جهت اشتبهاً جزء معاهده نوشته شده است لهذا از آقای منشی استدعا میکنم که یازده مراسله را مبدل کنند به نه مراسله یعنی یاد داشت نمره ۱۰ و نمره ۱۱ جزء معاهده نیست این بک مطلبی بود که میخواستم عرض کنم بک مطلب دیگر اینکه در متن فارسی معاهده وقتی که در کمیسیون امور خارجه با حضور دولت مطرح بود بک تغییراتی پیدا شده (یعنی برای تطبیق با متن فرانسه اش) از این جهت در این لایحه که عجلتاً در دست است و چاپ شده است فی الجمله تغییرات عبرتی پیدا شده است لهذا استدعا می شود از آقای منشی مجلس وقتی که ایشرا میخوانند در مواد اشاره بکنند به بنده که آن تغییراتی که شده است بعرض مجلس برسانم.

رئیس - راجع به تغییراتی که یاد آوری کردید در متن معاهده شده است چون در خود مطلب تأثیری ندارد و تنها برای رعایت ترجمه بوده است بنده ضرور نمیدانم که در اینجا خواننده شود ما در توزیع ثانوی این ترجمه را تغییر میدهیم و بعلاوه لازم میدانم که خاطر آقای وزیر امور خارجه را هم مستحضر کنم که نظر ایشان هم در حذف مراسله نمره ده و یازده موافق است؟

وزیر امور خارجه (آقای فروغی) - بلی این راجع

بیک موضوعاتی بود که تصفیه شد که در قبل از این موقعی که حالا عهد نامه در مجلس مطرح میشود آن عملها تصفیه میشود و بعلاوه این اصلاحی نبوده که منضم به عهدنامه شده باشد که تعلیق به آن بکنیم بنا بر این چون دو مراسله هم در همان موقع امضاء عهد نامه امضا شده بود ضمیمه کرده بودند نباید ضمیمه کرده باشند

مخبر - عرض کنم که بنده هم موافقم که قرائت نشود ولی در هر صورت خواهشمندم که این لایحه بنده را (که آن اصلاحات ترجمه در آن رعایت شده) مدرک قرار بدهند برای شور دوم و مطرح شود

رئیس - بسیار خوب مذاکره در کلیات است اعتراضی نرسیده است موافقین با ورود در شور مواد قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. در ماده بک اعتراضی نرسیده است دو سه و چهار و پنج و بالاخره تا ماده بیست اعتراضی نرسیده است در پرتکل اختتامیه هم اعتراضی نرسیده است در مراسله ها هم تا نمره ۱۰ اعتراضی نرسیده است

مخبر - تا نمره ۹

رئیس - نمره نه و نمره ۱۰

مخبر - نخیر ده و یازده حذف میشود.

رئیس - ده و یازده هر دو حذف میشود؟ (مخبر بلی) رأی میگیریم ب ورود در شور ثانی موافقین قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد.

[۳ - تصویب لایحه تنمه اعتبار خرید کشتی]

رئیس - لایحه دولت است که تقاضای فوریت کرده ساحت محترم مجلس شورای ملی

نظر به تنزل قیمت لیره انگلیسی پرداخت تمام قیمت و مخارج حمل کشتیهای دولتی از مبلغ سیصد و نود هزار پهلوی اعتبار بکه شرح ماده واحده مصوب ۲۵ مهرماه ۱۳۱۰ اعطاء شده است ممکن نخواهد بود و در حدود هفتاد و پنج هزار پهلوی دیگر لازم است لذا ماده واحده ذیل را بقید فوریت پیشنهاد و تصویب آنرا نمائید دارد.

ماده واحده - مبلغ هفتاد و پنج هزار پهلوی علاوه بر سیصد و نود هزار پهلوی موضوع قانون ۲۵ مهرماه ۱۳۱۰ برای تنمه قیمت و مخارج حمل کشتی های دولتی از محل ذخیره مملکتی بشرح مذکور در آن قانون بوزارت مالیه اعتبار داده میشود

رئیس - فوریت مطرح است. آقای روحی

روحی - موافقم

رئیس - آقای وثوق

وثوق - موافقم

رئیس - آقای رهنما در خود موضوع حرف دارید؟

رهنما - بلی

رئیس - آقای ملک زاده

دکتر ملک زاده - عرضی ندارم

رئیس - آقای دهستانی

دهستانی - عرضی ندارم

رئیس - موافقین با فوریت قیام فرمایند

(اکثر برخاستند)

رئیس - تصویب شد. ماده واحده مطرح است.

آقای رهنما. اینجا تشریف بیاورید

رهنما (پشت تریبون) - عرض کنم که بنده در اصل

این موضوع بک توضیحی از آقای وزیر مالیه میخواستم که تشریف ندارند از آقای وزیر عدلیه که تشریف دارند تمنی میکنم که توضیح بدهند و آن این است که این لایحه الان مطرح است ماده واحده اش اینطور نوشته مبلغ هفتاد و پنج هزار پهلوی علاوه بر سیصد و نود هزار پهلوی موضوع قانون ۲۵ مهر ماه ۱۳۱۰ برای تنمه قیمت و مخارج حمل کشتی های دولتی از محل ذخیره مملکتی بشرح مذکور در آن قانون بوزارت مالیه اعتبار داده میشود. این مبلغ که اضافه اعتبار باشد از چه نقطه نظر تقاضا شده؟ یعنی آن مخارجی که سابقاً پیش بینی کرده بودند آن پیش بینی صحیح نبوده و بیشتر مخارج آن قسمت بوده یا بواسطه تنزل قیمت لیره بوده که اینطور شده. بنده بسهم خودم این

قسمت را متوجه نشدم و نتوانستم بفهمم. مقصودم این است که آقای وزیر مالیه با آقای وزیر عدلیه این قسمت را توضیح بدهند چون اصول صحبت بنده مربوط میشود بیک قسمت دیگری که اخیراً دولت اجرا میکرده است.

وزیر عدلیه - ممکن است آنرا هم بفرمائید

رهنما - آن راجع به سورتا کس است که آلمان دوروز است در گمرک پیدا شده و بالتبعجه تمام قیمت اجناس را بالا برده (نمایندگان - صحیح است) میخواستم بدانم این مطلب تا چه اندازه میتواند مربوط بآن موضوع باشد تا بنده در آن موضوعی که عرض دارم صحبت کنم **وزیر عدلیه** (آقای داور) - نماینده محترم اگر به شرحی که دولت در مقدمه لایحه خودش نوشته است مراجعه کنند می بینند صریحاً نوشته برای چیست. مینویسد نظر به تنزل قیمت لیره پرداخت تمام قیمت الی آخر. پس از نقطه نظر تنزل لیره بوده است که محتاج بوده اند باین اضافه اعتبار روزی که پیش بینی میکردند این تنزل نبوده و بعد پیش آمده و بواسطه تنزل مبلغ بیشتری لازم داشته اند و بعد این لایحه نوشته شده.

اعتبار - ما لایحه را ندیدیم.

وزیر عدلیه - پس در هر صورت وقتی که دولت لایحه را پیشنهاد میکند البته بامید این است که آقایان نمایندگان تمام لایحه اش را بخوانند و بنا بر این اعتراض نمیکنند و اما اینکه می فرمایند گمرک چیز اضافه کرده است این مربوط باین نیست ما روی پایه طلا میگیریم و البته روی آن پایه اگر تنزل و ترقی در قیمت نقره و پول نقره پیدا شود آن را هم تامین میکنیم و اگر محتاج بیک توضیحات بیشتری هستید البته ممکن است وقتی آقای وزیر مالیه تشریف داشتند از ایشان سؤال شود و ایشان در این موضوع توضیح جاهمتری بدهند.

رئیس - آقای اعتبار شما گفتید لایحه را ندیدید؟ (اعتبار - بلی) من توجه آقا را جلب میکنم که این لایحه فوری بود ولی اتفاقاً استفاده از وقت شد و

طبع شد آقا بان کیشه خودتان رجوع نکردید. آقای شریعت زاده

شریعت زاده - بنده راجع باین لایحه نظری دارم که در حقیقت يك نوع توضیحی تقاضا دارم چون بر طبق قانون سابق سیصد و نود هزار پهلوی برای خرید کشتی ها و مخارج دیگر تصویب شده است البته متعاقب تصویب آن قانون دولت با کارخانه های کشتی سازی مذاکره کرده است و مطابق يك قرار دادی که بینشان منعقد شده است مخارج کشتی را داده و تصور میکنم در آن قرار داد اسعار خارجی ممکن است اینطور باشد که تسعیر آن تبدیل شده است به پهلوی اگر در آنجا در قرار داد بین دولت و آن کارخانه با اسعار خارجی نباشد قیمت میکنیم پرداخته میشود و آنهم لیره بوده است در اینصورت آن قسمتی که مربوط است به قیمت کشتی نه مخارج حمل و نقل آن قسمت چطور ممکن است که ثانیاً بواسطه تنزل قیمت لیره مطالبه شود تقاضا میکنیم آقای وزیر عدلیه در این باب توضیح بدهند

وزیر عدلیه - بنده تصور میکنم نماینده محترم توضیح يك مسئله خیلی واضحی را خواستند برای اینکه ایشان بدانند اگر دولت آمده بود به لیره کسزات کرده بود بواسطه تنزل لیره نمی آمد يك چیزی علاوه بخواهد این کشتی در يك ممالکتی سفارش داده شده است که پول آنها لیره انگلیسی نیست و بلاخره پول آنها ترقی نکرده است تغییر نکرده باین مناسبت است که دولت محتاج شده این لایحه را بیاورد و الا اگر به لیره بسته بود خوب لیره هم که تنزل کرده بود تفاوتی نمیکرد ما نمی آمدیم جبران

کنیم و يك کسری از برای آن بدهیم این يك کسری بود که از برای عموم اتفاق افتاده بود

رئیس - اشکال دیگری نیست؟ (نمایندگان - خیر)
آقایان موافقین ورقه سفید خواهند داد
(اخذ و شماره آراء بعمل آمده ۸۳ ورقه سفید نتیجه شد)

رئیس - عده حاضر در موقع اعلام رای ۹۹ با کثرت ۸۳ رای تصویب شد *
[۴- شور ثانی لایحه اصلاح ماده ۴۷ قانون استخدام]
رئیس - خبر از کمیسیون داخله راجع به قانون استخدام کشوری
خبر کمیسیون

کمیسیون داخله لایحه نمره ۲۴۷۱؛ دولت راجع به اصلاح ماده ۴۷ قانون استخدام کشوری را برای شور ثانی با حضور آقایان وزیر مالیه و وزیر داخله مطرح نموده پیشنهادهائی را هم که در موقع شور اول شده بود تحت شور و مذاکره قرار داده در نتیجه بترتیب ذیل اصلاح شده اینک خبر آنرا تقدیم مینماید.

ماده واحد - ماده ۴۷ قانون استخدام کشوری ملغی و این ماده از اول فروردین ۱۳۱۰ بجای آن برقرار میشود.

اولاً - هرگاه یکی از مستخدمین که بحد تقاعد رسیده اند اعم از آنهاست که در سر خدمت هستند یا آنهاست که متقاعد شده اند فوت نمایند نصف حقوق تقاعدی که دریافت میکرده است یا ممکن بود اخذ نمایند بطور متساوی به ورثه قانونی که در ماده ۳ قانون وظایف مورخ ۱۹ ربیع الاول

اسامی رای دهندگان - آقایان: علوی سبزواری - مخبر فرهاد - میرزا محمد حسین نواب - حاج میرزا حسینخان فطمی - اسکندری - حکمت - فروزی - دکتر احتشام - مرید احمدی - مصدق جهانشاهی - محمد ناصر خان قشقائی - میرزا محمد علی خان تربیت مهدوی - بیات ماکو - فتوحی - میرزا احمد خان صفاری - میرزا علی چاپچی - طباطبائی وکیل - مسعود ثبتی - رهبری - سید کاظم یزدی - حاج محمد رضا بهبهانی - طالش خان - دکتر ملکزاده - سهرابخان ساکینان - محمد علی میرزا دولتشاهی - دبیر سهرابی - حسنعلی میرزا دولتشاهی - دکتر امیر اعلم - حاج میرزا حبیب الله امین - دکتر ضیائی - شریفی - فهیمی - مقدم - اسدی - دکتر اتمان میرزا سید مهدیخان فاطمی - مجد ضیائی - امیر ابراهیمی - مژدهی - لاریجانی - سید محمد مجتبط - رهنما - اعتبار - هزار جریبی - دهستانی - فتحعلی خان بختیار - محمد تقی خان اسعد - دیبا - آخوند بارعلی - سید مرتضی وثوق - افسر - عرفی - ملک زاده آملی - بوشهری - کازرونی - ننه الاسلامی - طهرانی - انجمنی - طهرانی - حیدری - دکتر شیخ - ایقوانی - ابوالحسن خان بیرنیا میرزا حسین خان افشار - ایزدی - مولوی - معتمد سنگ - دشتی - روحی - همراز - امیر دولتشاهی - وهاب زاده - فراگوزلو - طباطبائی دیبا میر سید احمد بهبهانی - یونس آقا وهاب زاده - دکتر ظاهری - معتمدی - احتشامزاده - فرشی - میرزا بانس - دکتر عطاء الله خان سیمی

۱۳۲۶ تصریح شده است بعلاوه برادر و خواهریکه در کفالت متوفی بوده اند داده میشود.

ثانیاً - مستخدمینی که مطابق ماده ۴۶ به اخذ وظیفه معادل دولتی مقررری خود ذی حق شده باشند (اعم از اینکه بحد تقاعد رسیده یا نرسیده باشند) پس از فوت نصف بلاکسر وظیفه که دریافت میداشتند در باره ورثه قانونی آنها که در ماده ۳ قانون وظایف ذکر شده بعلاوه برادر و خواهریکه در کفالت متوفی بوده اند از روز بعد از فوت برقرار میشود.

ثالثاً - هر ایرانی که در خدمت دولت بوده و حقوق میگیرد از هر طبقه که باشد (یعنی مستخدمین با رتبه و بی رتبه و جزء و کنتراتی) اگر در راه ادای وظیفه بواسطه حادثه فوت نماید دو نلک بلاکسر آخرین مقررری او از روز بعد از فوت در باره ورثه قانونی او بعلاوه برادر و خواهریکه در کفالت متوفی بوده اند برقرار میشود ولی اگر مستخدم رسمی بوده و بحد تقاعد رسیده بوده است و دو نلک مقررری مذکور از میزان حقوق تقاعدیکه بایستی مطابق ماده ۴۵ بمستخدم مزبور داده شود کمتر باشد همان حقوق تقاعد را دریافت خواهد نمود.

وظایف مذکوره در این ماده در مورد فقر اول و ثانی مطلقاً از صندوق تقاعد و در مورد ثالث در صورتیکه مستخدم رسمی باشد از صندوق تقاعد و الا از عایدات عمومی دولت برقرار خواهد شد مگر آنکه از مستخدمین اداراتی باشد که عایدات آن منحصرأ بمخارج خود میرسد که در این صورت از بودجه آن اداره پرداخته میشود.

تبصره - مقصود از حادثه که در این ماده ذکر شده صدمات غیر مترقبه و اتفاقات فوق العاده است که در راه انجام وظیفه مستخدم بان تصادف کرده و موجب قتل او میشود.

رئیس - شور ثانی ماده واحده مطرح است.

آقای وثوق

وثوق - بنده با اصل این لایحه موافقم ولی میخواستم

استدعا کنیم که يك ارفاق بیشتری برای مستخدمینی که در این لایحه نوشته بکنند و اگر دولت قبول کند ممکن است بنده پیشنهاد هم بکنیم. ممکن است يك مستخدمی بحد نصاب خدمتش نرسیده باشد البته از حقوق تقاعد محروم خواهد شد فلسفه اینکه يك نفر مستخدم وقتی گفتند بیست و پنجسال خدمت کرده به حد نصاب اخذ حقوق تقاعد برسد اگر بیست و چهار سال داشته باشد نمیرسد یا اگر شصت سال سن داشته باشد و پنجاه سال بحد نصاب حقوق تقاعد رسیده ولی اگر چهل و نه سال باشد بیست و این در حقیقت با این نظری که دولت دارد باید مستخدمین کنتراتی هم در حین انجام وظیفه اگر نسبت با آنها يك مواردی پیدا شد از حقوق تقاعد محروم نباشند مستخدمین دولت را باید اساساً يك فکری برایشان کرد که حد نصابشان را يك طوری قرار داد که برای ورثه اینها حق قائل شود اگر در این باب موافقت نفرمائید بنده پیشنهادی هم تقدیم بکنم و اگر موافقت نمی فرمائید که هیچ.

وزیر عدلیه - عرض میشود که این نظر آقا از روی احساسات و عواطف و اینها خیلی البته قابل تمجید است ولی از نقطه نظر حساب متاسفانه عملی نیست. آقا میفرمائید چه فلسفه دارد اگر کسی بیست و پنجسال خدمت کرده اند بتقاعد رسیده حسابش کنیم و اگر بیست و چهار سال و شش ماه خدمت کرده نرسیده. بنده عرض میکنم اگر این را قبول کنیم آنوقت باید بگوئیم که بیست و چهار سال چرا نرسیده همینطور هم بیائیم پائین روی این استدلال. ولی خیر باید از نقطه نظر عمل باید حساب کرده ببینیم که صندوق تقاعدی که میخواهیم با آن حواله بدهیم از کجا پول پیدا میکند که بدهد و اینرا هم در نظر داشته باشیم و اگر خدای نکرده آمدیم و بگفداری بی احتیاطی کردیم و صندوق تقاعد را زیاد برش تحمیل کردیم و يك روزی صندوق تقاعد نتوانست آنچه را که قرار است بپردازد آن روز اصل وضعیت استخدامی مستخدمین شما خراب خواهد شد. ماکثر حواله بدهیم و این مسلم باشد که بتواند آنرا

بپردازد بهتر از این خواهد بود که ما بیائیم يك تحمیلاتی بکنیم که معلوم نباشد از کجا میپردازد. صندوق تقاعد از روی حقوق مستخدمین بایستی اداره شود و در حقیقت روی آن پایه هم باید باشد و تا وقتی هم که آن پایه پایه‌اش باشد برقرار خواهد بود نه اینکه از بودجه برداریم و آنجا بگذاریم پس بنابراین اینها را که در نظر بگیریم ناچار است که دولت موافقت نکند با آن پیشنهادی که آقا میخواستید نظر دولت را هم جلب کرده باشید و خیال میکنم خود آقا هم وقتی که توجه فرمایند باین نکته در نظر خواهند گرفت که ما هم نظریاتمان بی اساس نیست يك طرف قضیه را گرفتن چیزی نیست که در زندگانی مفید باشد انسان وقتی يك کاری میخواهد بکند البته تمام اطراف را باید بسنجد دولت البته باید سعی کند که وضعیت مستخدمین را خوب نگاه دارد وقتی که بیک سنی رسیده البته حقوق تقاعدی برایشان قائل شود ولیکن بایستی سایر وضعیات مملکت را هم در نظر گرفت استطاعت مملکت را در نظر گرفت از کجا باید این پولها را آورد و بعد داد و وقتی که همه این چیزها را در نظر بگیرد خیال میکنم به همین اندازه که هست آقا قناعت فرمائید و الا باعث میشود که دولت احتیاط بکند از آوردن این چیزها و باور کنید که این مدت هم احتیاط میکرد برای اینکه ترتیبی است که بنده میدانم چه میشود که وقتی در مجلس می آید بعضی از آقایان اینجا میخواستند يك مقداری راجع به مستخدمین صحبت کنند و وزیرا هم پاشوند که بر ضد مستخدمین صحبت بکنند و اتفاق و تصادف هم بنده هستم که اینکار را میکنم مثل اینکه امروز تصادفاً چون آقای وزیر داخله نبودند بنده جواب دادم و البته آن نماینده محترم که این حرف را میزنند در نظر مستخدمین يك کسی است که طرفدار اشخاص زحمتکش است و بنده هم اینجا آمده‌ام این حرفها را میزنم يك کسی هستم که مستخدمین میگویند همیشه بر ضد ما حرف میزنند ولی خیر آقا این نیست بنده میگویم وضعیت مستخدم را باید خوب نگاه داشت ولی بالاتر از مستخدم مملکت است. (نمایندگان - صحیح است)

رئیس - آقای فاطمی

فاطمی - بنده خودم هم میخواستم اظهار تأسف بکنم از اینکه آقای وزیر عدلیه مدافع این لایحه باشند و بعراض ما توجه نکنند و فرمایشات کلی می فرمایند که با آن فرمایشات همه موافقت ولی با این لایحه چندان مربوط نیست شاید درست بیانات آقای وثوق را انطوری که مقصودشان بود آقای وزیر عدلیه متوجه نشدند این بود که اگر بیست و پنج سال باید متقاعد شود با بیست و چهار سال و شش ماه هم همان معامله را بکنید که با مستخدم متقاعد یا مستخدمی که بعد تقاعد رسیده باشد می کنند مقصود ایشان این نبود مقصودشان این بود که هست بین مستخدمین کسی که رسیده به سن بیست و چهار سال و شش ماه و مثلاً هشت روز نسبت بان کسی يك رعایت بیشتری بشود یعنی يك حدودی قرار بگذارند برای این هم يك مبلغی معین شود مثلاً بانهایی که تا حد بیست سال میرسند آنها دولت و بانهایی که به پانزده سال رسیده اند آنها را يك قدری کمتر بدهند مقصود این است يك حدودی در کار باشد و الا از انطرف هم غیر عادلانه است که يك نفر مستخدمی میرسد به سن بیست و چهار سال و میمیرد اگر نسبت باو هیچ رعایت نشود این يك بی عدالتی است. و چون بنده نمیدانستم که این لایحه امروز مطرح میشود میخواستم تقاضا کنم از دستور خارج شود برود در کمیسیون و يك اصلاحاتی بشود يك نظریات دیگری هم داشتیم خود آقای وزیر داخله هم هستند در آنجا مذاکره میکنیم. حالا لایحه مطرح شده دیگر بسته بنظر آقایان است اگر این عرضی که بنده میکنم بنظر عادلانه میرسد قبول فرمایند و اگر هم نمیرسد بنده عرضی ندارم

وزیر عدلیه - بنده نمیخواهم بگویم که نظر آقا عادلانه نیست ولی بنده میخواهم بگویم که هر چیزی که بنظر عادلانه بیاید قابل اجرا نیست چیزی که از نقطه نظر انصاف و عدالت خوب است در دنیا واقع شود با آنچه چیزی که ممکن است در عمل واقع شود فرق دارد. بنده همیشه در زندگانی سیاسی و شخصی و اجتماعی خودم همیشه معتقد باین هستم که

انسان باید جنبه های عملی را در نظر بگیرد روی اصول صحبت کردن خیلی خوب البته از نقطه نظر بحث های فلسفی و نظری خوب است ولی زندگانی باید بالاخره در عالم عمل باشد و از این نظر بنده خیال میکنم آقایان خوب است موافقت فرمایند با این لایحه باز از نقطه نظر عملی. زیرا این لایحه اگر برود بکمیسیون معلوم نیست چه بشود و کی برگردد دولت از برای همین خیلی ملاحظه میکند که يك برگردد دولت از برای همین خیلی ملاحظه میکند که يك لایحه راجع به مستخدمین بیاورد که آقایان می يك اضافاتی درش بکنند. در صورتیکه این اضافات چنانچه عرض کردم مربوط بدولت هم نیست صندوق تقاعد مداخله میکند. یعنی حقوق مستخدمین را دولت نمیدهد. اگر نباشد با آمدیم این کار را کردیم و این ترتیبات را قائل شدیم و برای تقاعد حد صغیر و متوسط قائل شدیم این را از کجا باید آورد و داد؟ یا باید از حقوق اشخاصی که چهل سال پنجاه سال آمده اند و خدمت کرده اند از آنها کسر کنیم و بدهیم آنوقت او صدایش بلند میشود و میگوید عادلانه نیست که من که پنجاه سال خدمت کرده‌ام و حالا مثلاً در سن هفتاد سالگی متقاعد شده‌ام این مبلغ قلیل را بمن بدهید. برای اینکه بالاخره از حقوق همین اشخاص است که ما باید کسر کنیم و بان متقاعدین صغیر که میفرمائید بدهیم بنده خیال میکنم آقایان بگذارند این لایحه بهمین ترتیب بگذرد و اگر يك اصلاحاتی در زندگانی بعد دیدیم پیدا شد یعنی صندوق تقاعد توسعه بیشتری پیدا کرد آروز برش تحمل میکنیم با وجود این حال بنده اصراری ندارم و هر طور که آقایان بهتر میدانند همان است.

رئیس - آقای روحی

روحی - عرض کنم فرمایشات حضرت آقای وزیر عدلیه يك قسمتش را ما از راه مصلحت و ارادت بخودشان میخواهیم حل کنیم. يك بیان خیلی ساده ایست که يك نفر بیست و چهار سال و شش ماه با هفت ماه کم همانطور که فرمودند خدمت کرده برای هفت ماه يك عائله را بلا تکلف گذاردن این از عدالت دور است. کاریهم ندارد. ممکن

است خودتان يك کاری بکنید که اسباب زحمت نشود و اصلاح فرمایند. بعلاوه صندوق اگر داشت میدهد و اگر نداشت نمیدهد. صندوق تقاعد درش همیشه پول هست و کسی که بیست و چهار سال خدمت کرده حقوق خودش را بخودش میدهد و این محفوظ است. يك عرض دیگر بنده این است که مینویسد اعم از انهایی که سر خدمت هستند یا انهایی که متقاعد شده اند و فوت مینمایند. يك جمله را در این جا از بین برده اند زیرا ممکن است يك کسی متقاعد باشد و منتظر خدمت هم باشد. این را هیچ در این قانون ذکر نکرده اند بنده پیشنهاد داده‌ام که این قسمت هم اصلاح و تامین شود. که تکلیف کسی که متقاعد و منتظر خدمت است اگر مرد چه چیز است

وزیر عدلیه - متأسفانه آقای وزیر داخله مدافع اصل قضیه در این جا حاضر نیستند و بنده باید جواب عرض کنم چون آقای وزیر داخله واردترند در این موضوع و جامعتر می توانستند توضیح بدهند (صحیح است)

(فاطمی - بهمین ملاحظه میگویم بگذارید برای بعد) کرچه وقتی که این لایحه آمده در هیئت دولت بنده بودم ولی البته همان طور وقتی که يك لایحه راجع به عدلیه می آید با وجود این که از هیئت گذشته معذک جزئیات را بنده بهتر از سایر آقایان و وزراء میدانم در این جا همینطور است. حالا می آیم روی اصل قضیه. آقا باز وارد شدند در خصوص همان مسئله قبلی برای خود بنده مکرر اتفاق افتاده است در وزارت عدلیه که واقعاً خیلی هم متأسف بودم که برای هفت هشت ماه که باقی بود به آن حد معین برسد و باین که حتی الامکان هم سعی کرده نشده و بهر طریقی که خواستم کاری بکنم نشده ولی در عین این که بنده خیلی متأسف برای ورته آن مستخدم بوده‌ام يك فکر دیگری هم برایم پیدا شده و آن این بود که اشخاصی که می میرند و عائله شان گرسنه می ماند منحصر بهمین مستخدمین دولت نیست. بلکه این کلیت دارد و اکثریت این مملکت را تشکیل می دهد. آن کسی که می رود زحمت می کشد و روزی

چهار قران می گیرد و یا آن کسی که می رود همه کار میکند با اندازه بخور و نمیر یک چیزی گیرش می آید و یا کار و کسی میکند و سرمایه هم ندارد و اگر هم دارد با اندازه بخور و نمیر است وضعیتش خیلی فرق دارد آقا میفرماید صندوق تقاعد اگر بنا باشد آن چیزی که هر کس داده خودش بگیرد این عملی نیست حسابش را نکرده اید و میفرمایند این چه عیب دارد شما فکر کرده اید که یک کسی متقاعد می شود بنده آن متقاعد اجباری را میگویم که باز ممکن است چندسال بعد از آن زندگانی کند این را حساب کرده اید که چقدر حریق باور بیش داد که زندگانی کند ممکن است او بک عمر طولانی بکند بیست سال سی سال دیگر زندگانی کند فرض میفرماید یک کسی در سن شصت سالگی متقاعد شد این شخص ممکن است بیست سال دیگر زنده باشد و حقوق بگیرد این حقوق را میخواهید از کجا بدهید؟! مجموع این وجوه است که باو داده می شود یعنی همان بدیختی که میبرد و بعد تقاعد نمی رسد اصل او سرمایه این است شما میخواهید این مرغ را از بین ببرید شما وقتی که این مرغ را که تخم طلا میکند کشتید بری خاطریت آمد دیگر این بکلی سرمایه اش از بین می رود و اصل سرمایه را بگیرد اینک بنده مداخله میکنم اگر میدانستم که یکی از آقایان می تواند با دلیل بالاین ثابت کند که همچو نیست که بنده عرض میکنم بنده کاملاً موافق می شدم مگر ما در صندوق تقاعد نظری نداریم و میخواهیم استفاده کنیم فقط حساب کرده ایم و میدانیم که صندوق تقاعد یک تریبی است که باید با احتیاط رفتار کرد و اگر بخواهیم زود خرج کنیم دیگر نمی تواند مقاومت کند این بود عرایض بنده.

رئیس - آقای دکتر طاهری

دکتر طاهری - بنده عرایضی که داشتم در این لایحه راجع باصل لایحه نیست بلکه راجع یک موضوعی است که در لایحه برای مستخدمینی که در حین انجام وظیفه بهشان صدمه وارد شده و فوت می شوند. برای

انجام وظیفه است. به عقیده بنده یعنی مقصودمان از این کلمه که این جا گذاشتیم همین معنی است که آقا مقصودشان است. حتی در حین انجام وظیفه هم ما نگفتیم و در راه انجام وظیفه گفتیم برای این که یک مستخدمی که حرکت میکند برای یک مأموریتی این از وقتی که حرکت کرده مقدم شده برای انجام وظیفه یعنی مقدمات انجام وظیفه را فراهم کرده حالا اگر در این بین دچار حادثه شود همین عبارت در راه انجام وظیفه تأمین میکند حقوق او را و گمان میکنم مقصود آقا کاملاً از این عبارت تأمین می شود و محتاج به توضیح دیگری نخواهد بود.

رئیس - آقای وثوق

وثوق - آقای وزیر عدلیه تشریف بردند بنده میخواستم جواب ایشان را بدهم و حالا موقع نیست که عرض کنم. صحبت این است که حالا از صندوق تقاعد سوء استفاده می شود و اگر سوء استفاده شود این عرایض را ما این جا نمیکنیم و این از طرف راهم تقاضا نمیکنیم. بنده سراغ دارم از اجزای قدیمی وزارت داخله اشخاصی را که هر کدام دارای صدهزار تومان دوپست هزار تومان ثروت بودند و ما باقی هم از صندوق تقاعد پول گرفتند در حالتی که یک نفر مستخدمی بیست و چهار سال خدمت کرده و فوت کرده و ورثه او از گرسنگی الان سرگردان و ویرانند بنده مقصودم این بود حالا که دولت دارد رفاقتی برای مستخدمین قائل می شود طوری قائل شود که آن اشخاصی که محتاج نیستند بی جهت از صندوق تقاعد استفاده نکنند و آن اشخاصی که حقیقتاً محتاجند آنها استفاده کنند و برای این که شش ماه بعد نصاب خدمت آنها باقی مانده ایرادی نشود. و از آن مجلی که باشخاص غیر محتاج میدهند باین اشخاص محتاج که شش ماه یا پنج ماه یا سه ماه به حد تقاعدشان باقی مانده بدهند که هم مراعات عدالت شده و هم صندوق تقاعد ضرری وارد نمی آید. حالا بنده یک پیشنهادی هم کرده ام تقدیم آقای رئیس میکنم و در موقع عرض میکنم. اگر

این را قبول نمی فرمایند آقا آن مستخدمینی که بسن تقاعد نرسیده است یا خدمتش بحد نصاب نرسیده است و جوهری را که بصندوق تقاعد داده به وراثت بدهند این خیلی ساده است. چرا نمی شود؟ زیرا مثلاً من یک وجهی به صندوق تقاعد داده ام برای این که بتوانم از صندوق تقاعد خودم یا ورثه ام استفاده کنم صندوق تقاعد در واقع بمن مدیون است. من در واقع یک وجهی را بصندوق تقاعد امانت گذاشتم این را باید دفعتاً واحد بورثه من بدهد. این را بنده پیشنهاد کرده ام اگر آن عرض اولها را قبول نمی کنید آقا این را قبول کنید.

رئیس - آقای اعتبار مخالفید

اعتبار - خیر. بنده موافقم

رئیس - بفرمائید.

اعتبار - اساساً منطقی که ایشان بآن استناد کردند این بود که چه دلیل دارد که یک کسی که بیست و پنج سال که گذشت بحقوق تقاعد میرسد ولی وقتی که بیست و چهار سال و شش ماه و هفت روز گذشت به حقوق تقاعد نمیرسد این جا یک دلیل دیگر هم دارد که آن کسی که بیست و چهار سال و شش ماه خدمت کرده است میگیرد ولی هفده ساله نگیرد چهارده ساله نگیرد این فکر را اگر مآخذ قرار دهیم میرسد بآنکه تا کسانی که دو سال و سه سال هم خدمت کرده اند باید بگیرند این حرف صحیح ولی از نقطه نظر عمل متأسفانه صندوق تقاعدی که این همه اسم برده میشود و میخواهیم آنرا حفظ کنیم چه صورتی پیدا میکند؟ اخیراً شنیدم از یکی از اشخاص مطلع که عمل در دستش است او میگفت که آلا صندوق تقاعد در عسرت افتاده است و تکافو نمیکند آن مقداری که میگیرد با آنچه که میدهد برای آنکه در سال گذشته نسبت به مستخدمین یک ارفاقهای زیادی شد که صندوق تقاعد را از آن جریان عادی باز داشتیم و کم کرده باین جهت بنده این طور فکر میکنم که اگر ما بخواهیم این ارفاقهایی که آقا متوجهند و میگویند همه بجای خودش صحیح است و قبول میکنیم ولی نتیجه

آن این میشود که نه بآن میرسد و نه باین میرسد بالاخره صندوق تقاعدی که ده تومان دارد این ده تومان را بیست تومان نمیشود خرج کرد بالاخره بهر کدام میرسد نومان پنجقران و آن نومان پنجقران تکافو نمیکند و اساساً موضوع لغو میشود باین جهت بنده میخواستم از آقایان تمنا کنم که مطالعه بفرمایند به بینند که صندوق تقاعد که یک عوایدی دارد که اگر آن کسی که بیست و چهار سال خدمت کرده او هم استفاده کند آنوقت اگر بنا باشد هر کس باندازه خدمتی که کرده استفاده کند نمیشود بیست و چهار ساله چرا اگر دارد بگذارید سایرین هم استفاده کنند اگر ندارد که بگذارید بالاخره یک عده که میتوانند در شأن خودشان استفاده کنند بکنند و کسی که بآن مدت نرسیده یا خدای نخواست زودتر مرده است او نرسد.

رئیس - آقای دیبا.

طباطبائی دیبا - بنده در شور اول نسبت بتاریخ الغاء و برقراری این ماده پیشنهادی تقدیم کردم و در کمیسیون اصلاح شده ولی بعقیده بنده این اصلاح باز قدری صحیح نیست چون این جا نوشته میشود که ماده ۴۷ قانون استخدام کشوری ملغی و این ماده از اول فروردین بجای آن برقرار میشود ظاهرش این است که قبلاً ملغی میشود و این ماده از اول فروردین بجای آن برقرار میشود. عقیده بنده این است که نوشته شود از اول فروردین آن ماده ملغی و این ماده بجای آن برقرار میشود. این یک عرض بنده. عرض دیگر بنده راجع بآخر ماده است این جا نوشته میشود وظایف مذکوره در این ماده در مورد فقره اول و ثانی از صندوق تقاعد و در مورد ثالث در صورتیکه مستخدم رسمی باشد از صندوق تقاعد و الا از عایدات عمومی دولت برقرار خواهد شد. این از عایدات عمومی دولت برقرار خواهد شد اولاً مستخدمین جزء آنچه که شنیده میشود از آنها حقوق تقاعد کسر میشود در صورتیکه حقوق تقاعد کسر میشود باید از صندوق تقاعد بدهند و بعلاوه علت ندارد که از عایدات دولت بدهند و بنده عقیده ام این

مقاعدین علاوه شد این سال ۱۳۱۰ است و سنوات بعد البته آن وضعیت نخواهد بود این یک چیز فوق العاده بود که در یکسال پیشنهاد شد و یک عده زیادی بر عده متقاعدین افزودند چنانکه سایر وزارتخانهها متقاعدین قانونی زیاد داشت و البته هر سال که این طور نمی شود بنده عقیده سایر آقایان را ندارم نه طرف افراط میروم و نه طرف تفریط بنده فقط مقصودم این بود راجع به ماده اول برای اشخاصی که حقیقتاً مدت خدمتشان از بیست سال تجاوز میکند یعنی بیست سال گذرانده اند و پنجسال مانده یا بیست و دو سال گذرانده اند و سه سال مانده است برای اینها باید یک رعایتی قائل شد یعنی اینها را نباید مطابق آن پنجساله و چهار ساله و سه ساله گرفت و الا با فرمایش آقای اعتبار و آنچه که آقای وزیر عدلیه فرمودند هم عقیده هستم که اگر سی ساله هم قائل شویم این نظر درش خواهد بود ولی بالاخره برای اشخاصی که بحد تقاعد میرسند باید یک وظایفی برقرار کنیم اما اگر کسی یکسال یا دو سال کمتر از آن موعد داشت برای او هم باید یک چیزی منظور شود و باید یک حدودی را ما قائل شویم مثلاً قرار بگذارند اشخاصی که خدمتشان به بیست سالگی رسیده است و پنجسال مانده است پس تقاعدشان دو ثلث این مبلغ را ببرند و الا همینطور که گفته شد اگر یک کسی بیست و چهار سال و شش ماه را گذراند برای شش ماه دیگر که مانده است نسبت به این شخص هیچگونه رعایت نشود؟ این نظر بنده است.

رئیس - آقای طهرانی.

طهرانی - بنده عرضم راجع به مستخدمین جزء بود که از مستخدمین جزء حقوق تقاعد گرفته می شود آنها حقوقشان پانزده تومان، شانزده تومان، بیست تومان ناسی تومان و حقاً بیستی این را تصدیق کنیم که این مستخدمین جزء که حقوق کافی هم نمی گیرند و زحمتشان هم در برابر حقوقی که می گیرند خیلی بیشتر است یعنی در معرض حوادث بیشتر هستند و آنها بیشتر ممکن است در معرض این حوادث واقع شوند و حدصاب تقاعد مستخدمین جزء را هم بیست و پنجسال

در نظر گرفته اند بنده تصور میکنم که عادلانه نیست و خیلی هم بد است باید یک حدصابی برای اینها قائل شوند کمتر از این یا این که اساساً حقوق تقاعد از مستخدمین نگیرند یک اشخاصی که شانزده تومان حقوق دارند اگر از شش حقوق تقاعد هم نگیرند بعد هم از صندوق تقاعد به آنها یک حقوق تقاعدی بدهند اهمیتی ندارد برای این که وقتی این مستخدمین حقوق تقاعد را دادند و بیست و پنج سال هم خدمت کردند تازه حقوق تقاعدشان چقدر می شود بنده تصور میکنم برای اینها یک رعایتی بشود که تا پانزده سال این را قرار بدهند و از اینها هم چیزی نگیرند. بنده پیشنهاد میکنم هیچ حقوق تقاعد از اینها نگیرند و این طور هم حقوق تقاعد به آنها بدهند.

وزیر داخله - اجازه بفرمائید. اگر ما نظر خودمان

را بیک قدری محدود کنیم اصلاً نمی توانیم یک لایحه را تمام کنیم وقتی که صحبت تقاعد و حقوق مستخدمین و وظیفه اشخاصی که در راه خدمت دچار حوادث می شوند مطرح می شود این را در یک حدودی که فعلاً ممکن است وسائل مالیش را پیش بینی کرد باید در نظر گرفت محاسبات بودجه هم باید رعایت شود و آنوقت یک تصمیمی اتخاذ شود و مجلس هم رأی بدهد ولی اگر بنا شود خیلی بخواهیم این را وسیع کنیم و دایره را وسعت بدهیم یک طوری می شود که اصلاً ما نمیتوانیم یک اصلی را مأخوذ کنیم که روی آن قرار بدهیم این فکرها از نقطه نظر رعایت اشخاص خیلی صحیح است و بنده موافق هستم ولی آیا به بینیم که این چه جور عملی می شود و چه اثرات بودجه میکند و برای قانون استخدام چه اثر دارد بنظر بنده ما باید صندوق تقاعد را هم در نظر بگیریم که یک پولی دارد به بینیم که آن پول از کجا آمده این پول همان محاسبات کسور تقاعدی است که هر مستخدمی بتناسب حقوقش میدهد بنابراین حق داده است که در یک مواردی باز رعایت همان تناسب بگیرند و اگر بنا باشد بیشتر بگیرند آنوقت صندوق تقاعد خالی می شود و آن اشخاصی که بیشتر داده اند چیزی بر ایشان باقی نمی ماند. این که فرمودید که

حقوق تقاعد ازشان گرفته نشود و آنوقت حقوق تقاعد بهشان بدهند (طهرانی - مستخدمین جزء) همانها را عرض میکنم این را اجبار ندارند اولاً از بیشترشان گرفته نمی‌شود و و آنها را که میدهند برضایت است اگر هر مستخدمی نخواهد کسور تقاعد را بدهد صندوق تقاعد اجباراً از او نمی‌گیرد چیزی که هست اثر میکند در گرفتن حقوق تقاعدش آنوقت حقوق تقاعد هم به او نمیدهیم این اجباری نیست ملاحظه فرمائید اگر مستخدم جزء حقوقش کم است بطوری که دادن یک کسور تقاعدی به او اثر میکند و گرفتن آن حقوق تقاعد برای او مفید نخواهد بود او البته می‌تواند آن کسور تقاعد را ندهد و حقوق تقاعد را هم نگیرد و شاید صرفه‌اش هم در این باشد بنا برین عرض میکنم که این یک چیز اجباری برای آنها نیست و باید یک تاسی داده شود و اگر ما بخواهیم از نقطه نظر رعایت کم بگیریم و زیاد حقوق تقاعد بگیرد بهیچوجه عملی نیست.

رئیس پیشنهادات قرائت میشود

پیشنهاد آقای روحی

پیشنهاد میکنم قسمت اول این ماده به این نحو اصلاح شود:

هرگاه یکی از مستخدمین که بعد تقاعد رسیده‌اند اعم از آنها که تقاعد شده یا نشده باشند فوت نمایند نصفه حقوق تقاعدی که دریافت میکردند است یا ممکن بوده است دریافت نماید بطور تسویبی بورقه قانونی که در ماده ۳ قانون وظایف مورخ ۱۹ رجب الاول ۱۳۲۶ قمری تصریح شده است علاوه برادر و خواهری که در کفالت متوفی بوده‌اند داده می‌شود.

رئیس - آقای روحی -

روحی - عرض کنم که بنده توضیح زیادی ندارم این جا نوشته است در لایحه که مستخدمینی که بعد تقاعد رسیده‌اند اعم از آنها که در سرخدمت هستند یا آنها که تقاعد شده‌اند فرض کنیم یک کسی که سرخدمت نیست یکی دو روز ماصله پیدا کرده است تا

مخبر و عده از نمایندگان - صحیح است.

[۵- شور ثانی لایحه کلاس اختصاصی وزارت داخله]

رئیس - خبر کمیسیون در داخله راجع به محصلین کلاس اختصاصی وزارت داخله شور ثانی مطرح است.

خبر کمیسیون:

کمیسیون داخله لایحه نمره ۲۷۷۹۱ دولت راجع به محصلین کلاس اختصاصی وزارت داخله را با حضور آقای وزیر داخله برای شور ثانی مطرح نموده و پیشنهادات آقایان نمایندگان را نیز تحت شور و مذاقه قرار داده در نتیجه عین ماده واحده پیشنهادی دولت تصویب و اینک خبر آنرا برای تصویب تقدیم مینماید.

رئیس - عین ماده واحده پیشنهادی دولت قرائت میشود: ماده واحده - وزارت داخله مجاز است محصلین کلاس اختصاصی وزارت داخله که برطبق نظامنامه مصوب دولت از عهده امتحان نهائی مواد تحصیلات مترجم برآیند در صورتیکه از مستخدمین رسمی نباشند پس از سه ماه خدمت مجانی بارتبه یک اداری استخدام نمایند و هرگاه از مستخدمین رسمی باشند در ارجاع شغل و ترفیع رتبه بردیگران مقدم برآید.

رئیس - ماده واحده مطرح است. آقای ملک مدنی

ملک مدنی - عرض کنم یک پیشنهادی آقای اعتبار موقع شور اول این لایحه تقدیم کردند و بنده تصور میکردم که این پیشنهاد کاملاً مورد توجه آقای وزیر داخله واقع شود متأسفانه اعضاء محترم کمیسیون توجه نکردند و در این شور ثانی هیچ اسمی از آن برده نشده این بود که بنده خواستم آن قسمتی را که پیشنهاد کرده بودند تجدید کنم و جلب نظر آقای وزیر داخله را را بکنم. مستخدمینی که ایشان پیشنهاد کرده بودند که پنجسال متوالی یا هفت سال متناوب سابقه خدمت دارند ولی مشمول این قسمت نیستند دولت بتواند آنها را با رتبه یک قبول کند بعقیده بنده وقتی وزارت داخله نظر دارد یک اشخاصی را در کلاس وارد کند که آنها مدت کمی در کلاس باشند و بعد آنها را بارتبه یک بپذیرد مستخدمینی که پنجسال یا هفت سال سابقه خدمت دارند اینها مقدمند و موردی که باید تشریحی از آنها

رئیس - آقای بیات -

مرتضی قلیخان بیات - عرض کنم در این قانون بعضی از آقایان که بنده مطالعه کردم که محتاج است باینکه در کمیسیون دغدغه دیگری با دولت و با آقای وزیر داخله مطالعات بیشتری در اطرافش بعمل آید و البته بانظریاتی که هست همانطور که آقای وزیر داخله فرمودند شاید در مجلس بتواند قبول کند ولی وقتی که بکمیسیون رفت و وقت شد و در اطرافش مطالعه شد شاید یک وسائلی باشد که خودشان هم بتوانند موافقت کنند از این نقطه نظر یک پیشنهاد دیگری هم بنده کرده‌ام که واقعاً یک قسمتی را دچار کرده آن قانونی که سابقاً آوردند یک قانونی گذشت از مجلس که در یک مدت معینی مستخدمین سابقه خدمت خودشان را به پرسنل‌های وزارتخانه‌های خودشان بدهند و پرسنل‌ها هم در ظرف چهار ماه آن سوابق خدمت را بدارد استخدام وزارت مالیه بدهند حالا شاید یک عده اشخاصی بی جهت و بی سبب در صورتیکه هیچ علت ندارد حق مشروعی که دارند از بین برود و حالا هم چون این قانون استخدام اینجا مطرح است البته یک موقعی است که می‌تواند وکیل استفاده کند و یک چیزهایی را پیشنهاد کند بنده این قسمت را پیشنهاد کردم و به آقای وزیر داخله هم عرض کردم چون هم در اطراف آن قسمت لازم است مطالعات شود و هم در اطراف این قسمت لازم است یک مطالعاتی و یک تحقیقاتی فرمائید که حقیقتاً حق یک جمعی پایمال نشود در آن قسمت و این قسمت قرار شد آقای مخبر هم این را ارجاعش را بکمیسیون تقاضا فرمائید و برود بکمیسیون یک مطالعات بیشتری در اطرافش بشود مجدداً راجعش بمجلس بیاید این اصلاحات و نظریات مرتفع شده باشد و بطور اتفاق تصویب شود.

مخبر کمیسیون داخله (محبط‌الارجمانی) - موافقم بنده

ارجاع فرمائید بکمیسیون

رئیس - پس پیشنهادات دیگر را هم می‌خواهید فرستاده شود به آنجا تحت مذاقه درآید.

شده باشد همین موقع است. بنده میخواستم از آقای وزیر داخله تقاضا کنم در این قسمت موافقت کند و در همین جا تکلیفش معین شود.

وزیر داخله - در این باب در کمیسیون هم مشورت شد و مذاکرات زیاد بعمل آمد بنده تصور میکنم که این لایحه بهیچوجه حقی از مستخدمین فعلی سلب نمیکند محدود هم نمیکند و بلکه کاملاً بصره و صلاح مستخدمین است بجهت اینکه اصل لایحه همان روی کسک معلوماتی کردن بمستخدمین فعلی است اصل لایحه این است که تسهیل و مساعدت به پیشرفت دادن نامورین فعلی شده باشد و مستخدمین فعلی را بر ایشان وسیله فراهم می آوریم که هر کدام که قابل باشند بیایند و دوره تحصیلات و معلومات را طی کنند و این بشوند بخدمت بهتر اصل مطلب راجع به آنهاست من آنهاست و اینکه قید کردیم که اشخاص جدید هم بتوانیم بگیریم البته در صورت احتیاج اگر عده کافی از همین مستخدمین داشته باشیم که بیایند وارد کلاس شوند و شرایط این کلاس را بعمل بیاورند شاید هم محتاج نشویم عده جدید بیاوریم ما نمیخواهیم مستخدمین را زیاد کنیم ما میخواهیم يك مستخدمین آماده برای کار تهیه کنیم بنابراین بهیچوجه حقی از مستخدمین سلب نمیکیم بلکه کاملاً برفع آنهاست و اگر اشخاصی که فرمودند که هفت سال سابقه خدمت داشته باشند کسی آن سابقه را از ایشان که نمیگیرد ملاحظه فرمائید وجود این کلاس که کسر نمی کند سوابق خدمت مستخدمین سابق را آنها بجای خودشان باقی هستند سابقه خدمتشان هم محفوظ است يك مطالب هست و آن این است که ما احتیاج داریم يك مستخدمینی که بتوانند با اصول امروزه قوانین و تشکیلات امروزه آشنا باشند برای اینکه بتوانیم آنها را داخل کار کنیم ترفیع بدهیم حقوقشان را زیاد کنیم اگر با این شرایط عمل کردند حق تقدم هم بر دیگران دارند اگر عمل نکردند در همان قسمت محدود خودشان باقی هستند درست اگر توجه فرمائید این بهیچوجه منافی حق کسی نیست بلکه تسریع و مساعدت است برای پیشرفت دادن مستخدمین لایق.

رئیس - آقای طهرانی

طهرانی - بنده هم در تأیید فرمایشات ملك مدنی میخواستم عرض کنم نظامنامه که آقای وزیر داخله تنظیم میکنند برای ورود این کلاس البته یکی از شرایطش داشتن تصدیق سیکل اول متوسطه است در صورتی که در خارج ما میدانیم خیلی از اشخاصی هستند که تحصیل کرده اند و بنده اینجا صریحاً عرض میکنم از کسانی که سیکل اول متوسطه را تصدیق دارند خیلی بهترند و کارکن ترند و آنوقت شما چون این شرط را میکنید ممکن است يك عده که مشغول کارند و الآن هم تحت اشل مستخدمند مجبور شوند در صورتی که اطلاعات اداری هم پیدا کرده اند و دولت هم میتواند از آنها استفاده بکند بنده در صورتیکه آقای وزیر داخله در نظر بگیرند اشخاص را در حدود کارهایی که لازم دارند يك موادی را در نظر بگیرند و امتحان بکنند آنها را از آن بدهند بکار بنده البته موافق محسوب است منشی است آن کاری که زش میخواستند اگر او را امتحان داد البته خوب است حالا اگر فرض فرمائید جبر و مقابله ادانست در صورتیکه وزارت داخله هیچ احتیاجی بجبر و مقابله ندارد ما این را مجبور کنیم و بیچاره بعد از مدتی که زحمت کشیده و خدمت کرده است مجبور بماند این را تصدیق کنید که خوب نیست و اصاف نیست بعلاوه نکته دیگری که میخواستم عرض کنم این است که این مستخدمین تحت اشل را در تمام دوائر دولتی (حالا در وزارت داخله يك کلاسی تشکیل می شود و آنها را مقدم می شماریم) ولی این را يك کاری بکنیم که در جزء قانون استخدام گذاشته شود که اگر اینطور مستخدمین پیدا شدند که اجاب وظیفه بتوانند بکنند و کار هم از شان ساخته است و از عهده امتحان هم بر بیایند چه ضرر دارد که آنها را مستخدم رسمی بکنند و بیچاره ها بحق خودشان برسند و تصور میکنم اگر موافقت فرمائید خیلی خوب است.

وزیر داخله - این عده را که فرمودید ممکن است يك معلومات عملی و اطلاعاتی داشته باشند ولی سیکل اول متوسطه را (تصور میکنم مقصودتان این بود) تحصیل

نکرده باشند و تصدیقش را نگرفته باشند ما مقید هستیم بهمان اصل قانون استخدام که شرائط معلوماتی اولیه ورود بخدمت را معین میکند البته باید تصدیق کرد که کسی که آن شرط اولی را درنا نباشد نمی شود قبول کرد و در قانون استخدام هم تصور نمیکیم قید تصدیق شده باشد یا اگر شده باشد عملاً معادل آن تحصیلات هم قبول می شود پس اگر کسی از خارج خواست بیاید و ما لازم داشتیم و معلومات سیکل اول متوسطه را دارا بود یعنی معادل آن معلومات و لوازم تصدیقنامه نداشته باشد ما حرفی نداریم و قبول میکنیم بعلاوه این راجع باشخاصی است که تازه میخواهند وارد شوند اما راجع باشخاصی که از سابق بوده اند و مشمول قانون استخدام شده اند نظر بسابقه خدمتشان کاری بمعلوماتشان نداریم اینها را نمیخواهیم امتحان کنیم شرایط معلوماتی آنها را که معین نمیکیم فقط میگوئیم اگر مایل باشند این کلاس وارد شوند و تحصیلات این کلاس را تمام کنند يك حق تقدمی دارند و این همان حق تقدمی است که همه آقایان گمان میکنم معتقد باشند این را هم عرض میکنم راجع به آن قسمت عمومی که فرمودید اشخاصی که دون اشل هستند در تمام ادارات يك ترفیعی بکنیم که داخل خدمت رسمی شوند عرض میکنم این لایحه فعلاً راجع بمستخدمین وزارت داخله است و شاید هر اداره از این نقطه نظر يك احتیاجات خاصی داشته باشد بنده نمیتوانم این نظر را بپذیرم و کلیت بدهم من راجع باداره خودم این احتیاج را احساس کردم و مربوط باحتیاج خودم این تقاضا را کردم و استدعا دارم که موافقت فرمائید زود تر تصویب شود.

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است

رئیس - آقای وثوق در کفایت مذاکرات مخالفید؟

وثوق - خیر.

رئیس - آقای ملك مدنی در کفایت مذاکرات

مخالفید؟

ملك مدنی - بلی

رئیس - فرمائید

ملك مدنی - بنده میخواستم این قانون استخدام را بعرض آقای وزیر داخله برسانم که در آنجا قیدی نیست که حتماً باید مستخدم دارای تصدیق سیکل اول باشد بنده اینجا عرض میکنم و میخواهم آنوقت بسته بنظر خودتان است اگر خواستید قبول فرمائید البته مختارید ولی این يك چیزی است که ما خواستیم نسبت بمستخدمینی که پنجسال خدمت کرده اند در موقعی که مستخدمینی که از آورده اند اینها هم مشغول شده باشند و بالاخره يك ارفاق و تشویقی هم از آنها شده باشد عرض میکنم در اینجا قید هست که سیکل اول متوسطه را دیده باشند مستخدمین ولی در قانون استخدام این قید نیست اگر احتیاج هست بنده آنرا بخوانم.

وزیر داخله - بنده تصور میکنم موقعی که بنده توضیح دادم آقا توجه فرمودید بنده صریحاً عرض کردم که شرط اولی قانون استخدام از حیث معلومات عبارت است از سیکل اول متوسطه و چیزی را که بنده تذکر دادم این بود که لازم نیست حکماً يك مستخدمی تصدیق داشته باشد اگر معادل آن تحصیلات معلومات داشته باشد کافی است بنده که راجع بان حرفی نداشتم و این هم راجع باشخاص جدید خواهد بود و راجع بمستخدمین فعلی نیست.

رئیس - آقا منظور آن از مخالفت با کفایت مذاکرات نامین شد.

ملك مدنی - بلی

رئیس - آقای دیبا

طباطبائی دیبا - بنده يك مختصر عرضی دارم.

رئیس - مذاکرات را کافی دانستند. رأی میگیریم

در این باب آقایانیکه مذاکرات را کافی میدانند قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند) تصویب شد. رأی میگیریم

ماده واحده بوضعی که قرائت شد . موافقین باماده واحده قیام فرمایند (اکثر نمایندگان برخاستند)
تصویب شد .
و دولت شوروی و لایحه دخانیات .

[۶ - موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه]
رئیس - اظهار عقیده شده است که مجلس را ختم کنیم
(مجلس یک ربع ساعت بعد از ظهر ختم شد)
رئیس مجلس شورای ملی .. دادگر

قانون

اعتبار هفتاد و پنجهزار پهلوی برای تنمه قیمت و مخارج حمل کشتی های دولتی

ماده واحده - مبلغ هفتاد و پنج هزار پهلوی علاوه بر سیصد و نود هزار پهلوی موضوع قانون ۲۵ مهر ماه ۱۳۱۰ برای تنمه قیمت و مخارج حمل کشتی های دولتی از محل ذخیره مملکتی بشرح مذکور در آن قانون بوزارت مالیه اعتبار داده میشود .

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه بیست و هشتم بهمن ماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

راجع به محصلین کلاس اختصاصی وزارت داخله

ماده واحده - وزارت داخله مجاز است محصلین کلاس اختصاصی وزارت داخله را که بر طبق نظامنامه مصوب دولت از عهده امتحان نهائی مواد تحصیلات مقرر در صورتیکه آن مستخدمین رسمی نباشند پس از سه ماه خدمت میجانی با رتبه یک اداری استخدام نماید و هر گاه از مستخدمین رسمی باشند در ارجاع شغل و ترفیع رتبه بر دیگران مقدم بدارد .

اینقانون که مشتمل بر یکماده است در جلسه بیست و هشتم بهمنماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .
رئیس مجلس شورای ملی - دادگر